

فصل ۱۱ گوناگونی جانداران

کلید شناسایی چیست؟

کلیدهای شناسایی، مجموعه‌ای از پرسش‌هایی است که براساس ویژگی‌های جانداران تهیه شده و به کمک آنها می‌توان نام جانداران را پیدا کرد. مثلاً: آیا این جاندار بال دارد؟ آیا این جاندار پا دارد؟

چرا به بعضی از کلیدهای شناسایی دوراهی می‌گویند؟

زیرا در هر مرحله باید از بین دو حالت، یکی را انتخاب کنیم.

مثلثاً: جانوران را براساس صفت‌های مانند تعداد پا و بال گروه بندی می‌کنیم. در این صورت، شباهت‌ها و تفاوت‌های ظاهری اساس طبقه بندی ماست.

کاربرد کلیدهای شناسایی دوراهی را بنویسید؟

از کلیدهای دوراهی برای شناسایی جانداران جدید استفاده می‌شود.

و بر اساس صفات جانداران طراحی می‌شود.

نکته:

امروزه در گروه بندی جانداران، علاوه بر صفت‌های ظاهری، شباهت مولکول‌های تشکیل دهنده سلول‌ها (یعنی DNA) را نیز بررسی می‌کنند.

جانداران را در چند گروه اصلی یا سلسله قرار می‌دهند؟ در پنج گروه:

۱- جانوران ۲- گیاهان ۳- قارچ‌ها ۴- آغا زیان ۵- باکتری‌ها

اولین سطح طبقه بندی موجودات زنده چه نام دارد؟

((سلسله)) نام دارد. هرچه به سطوح پایین تر می‌رسیم

شباهت موجودات گروه‌ها به یکدیگر بیشتر می‌شود.

طبقه بندی جانوران را از سلسله تا گونه را به ترتیب نام ببرید؟

((سلسله، شاخه، رده، راسته، تیره، جنس، گونه))

در این طبقه بندی هرچه از سلسله به طرف گونه می‌وئیم تنوع جانوران کم تر می‌شوند.

مثال:

سلسله: جانوران

شاخه: مهره داران

(رده): پرندگان

(راسته): کبوترسانان

خانواده: کبوترها

جنس: قمری‌ها

گونه: قمری فانگی

نکته مهم:

در گروه‌های بزرگتر گوناگونی و تفاوت‌ها جانداران بیشتر است در حالی که در گروه‌های کوچکتر شباهت بیشتر و گوناگونی کمتر است.

باکتری‌ها در کجا زندگی می‌کنند؟

در چشم‌های آب داغ، دریاچه‌های نمک و یخ‌های قطبی زندگی می‌کنند.

آیا همه باکتری‌ها مضر هستند؟

خیر. نه تنها مضر نیستند؛ بلکه به سلامت ما هم کمک می‌کنند. مثلاً: باکتری‌های مفیدی که در دستگاه گوارش ما زندگی می‌کنند، علاوه بر کمک به گوارش غذا مانع از فعالیت باکتری‌های بیماری‌زا می‌شوند. امروزه از باکتری‌ها برای پاک سازی محیط زیست، تولیدگیاهان مقاوم به آفت و تولید دارو استفاده می‌کنند.

سلولهای موجودات زنده را بر اساس وضعیت هسته به چند گروه تقسیم می‌شوند؟**۱- سلولهای پروکاریوت**

هسته آنها غشائدار و هسته در زیر میکروسکوپ دیده نمی‌شود و مواد هسته ای در سیتو پلاسم پخش است و فقط باکتریها سلولهای پروکاریوت دارند.

۲- سلولهای یوکاریوت

هسته کاملاً واضح است و هسته با یک غشا از سایر اجزای درون سلول جدا می‌شود. سلول‌های گیاهان، جانوران، آغازیان و قارچ‌ها یوکاریوت هستند

باکتری‌ها بر اساس شکل به چند دسته تقسیم می‌کنند؟

سه دسته: ۱- میله ای شکل ۲- گروی شکل ۳- فنر مانند یا مارپیچی

نکته: در قوطی کنسرو اگر باکتری بنام (بوتولوژیوم) وجود داشته باشد

نوعی سم کشنده تولید می‌کند که اگر کنسرو را بجوشانیدم در اثر کرما تمیزه می‌شود.

جلبک‌ها را در چه سلسله ای قرار می‌دهند؟

جلبک‌ها شناخته شده ترین گروه از آغازیان اند.

موارد استفاده جلبک‌ها را بنویسید؟

۱- تولید اکسیژن ۲- غذای جانوران آبزی مانند ماهی‌ها را نیز تأمین می‌کنند.

۳- از جلبک‌ها در ساختن مواد بهداشتی و مکمل‌های غذایی، به ویژه ویتامین‌ها استفاده می‌شود.

جلبک‌ها را بر چه اساس گروه بندی می‌کنید و بر این اساس چه نام‌هایی به آنها می‌دهید؟

بر اساس (نگ) تقسیم بندی می‌شوند –

جلبک سبز – جلبک قهوه ای – جلبک قرمز

نکته: بعضی آغازیان مانند جلبک‌ها فتوسنتمی کنند، بعضی آغازیان پوسته‌هایی از جنس سیلیس

دارند. سیلیس در صنایع مثلاً شیشه سازی به کار می‌رود.

چند مورد از بیماری‌های ایجاد شده توسط قارچ‌ها را نام ببرید؟

۱- ایجاد لکه‌های زرد روی برگ و سیاه شدن خوش‌های گندم

۲- زخم شدن پوست بین انگشتان پا

قارچ‌ها چند گروه می‌باشند؟

دو گروه : ۱- بعضی قارچ ها پرسلوی مانند قارچ فوراکی

۲- بعضی تک سلولی اند مانند مفمر

کاربرد باکتری و آغازیان را بنویسید؟

از باکتری در تولید ماست و پنیر - و از آغازیان در تولید بستنی و شکلات استفاده می شود.

ویروس ایدز چگونه منتقل می شود و چه سلولی از بدن را از بین می برد ؟

ویروس ایدز همراه با بعضی مایعات بدن مانند فون و وسایل آلوده به آنها از فردی به فرد دیگر منتقل می شود .

ویروس ایدز در کلیول های سفید تکثیر می شود و با از بین بدن این سلول ها، سیستم ایمنی بدن را ضعیف می کند.

چه ویژگی ای از ویروس ها آنها را شبیه جانداران می کند؟

تولید مثل آنها (تکثیر در بدن موجودات زنده)

راه های انتقال ویروس ایدز را بنویسید ؟

۱- (وابط جنسی پُر خطر ۲- مادر به فرزند ۳- تزریق مشترک در بین افراد آلوده

۴- استفاده مشترک از وسایل تیز و بزندۀ مانند تیغ،